

KUZEYDOĞU AKDENİZ BÖLGESİNİN OROJENİK EVRİMİ

Orogenic Evolution of the North Eastern Mediterranean Region

ŞENER ÜŞÜMEZSOY,

; '

İ.Ü. M. Fakültesi Jeoloji Bölümü, İstanbul

ÖZ : Kuzeydoğu Akdeniz bölgesinin orojenik evrimi yaşlıdan gence doğru Variskan, Variskan-Erken Kimmeriyen, Kimmeriyen, Austrik, Alpin, Laramin orojenik kuşaklarına ayrılır.

Variskan kenet kuşabı Straplanma-Mainrange kuşağında izlenir. Balkan-Kafkas Hersiniyen okyanusunun kapanışı sonucu Rodop-Pontid bloğu Moesya-Skitya platformuna kaynaşır.

Variskan-Erken Kimmeriyen kenet kuşağı Serbo Makediniyen-Güney Pontid-Artvin Karabaklı-Talesh orojen kuşağı boyunca saptanmıştır. Paleotetisin tükenimi sonucu Pelogoniyen-Anadolu-İran bolkları Rodop - Pontid-Transkafkas kuşağına kaynaşır.

Kimmeriyen kenet kuşağı Alpin sisteminde görülen ilk sıkışma rejimi ile ilişkilidir. Rodop çevresi - Istranca-Kuzey Pontid-Güney Yamaç kuşağı Orta Jura Kimmeriyen orojenezi, Ati Jura okyanusunun tükeniminin sonucudur.

Austrik orojen kuşağı gelişimi, Üst Jura-Alt Kretase okyanusal bölgenin kapanımı sonucudur. Austrik kenet kuşağı Severin - Trojon kuşağı; Rodop Çevresi - Istranca - Kuzey Pontid .Güney yamaç kuşağı boyunca yer alır ve Istranca - Kuzey Pontid - Güney yamaç Kimmeriyen kuşağını üzerler.

Alpin kenet kuşakları Var dar - İzmir _ Ankara . Erzincan; Sevan - Akera - Karadağ; Guleman - Kömür. kan . Göksün; Zogros kenetleri boyunca gözlenir. Laramiyen orojen kuşağı: Tımok - Srednagora . Kuzey Pontid - Adjora Tridet - Taleş Güney Hazer. Yay gerisi gerilmeli kuşağının yay gerisi bindirme kuşağına dönüşmesi ile ilişkilidir.

ABSTRACT : Orogenic evolution of the North Eastern Mediterranean region is divided into following suturing episodes from oldest to Youngest; Variscan; Variscan - Eocimmerian; Cimmerian; Austriac; Alpidic; Laramide.

Variscan suturing episode is recorded a long the straplanina _ Main Range belt. Rhodope - Pontide - Transcaucasian stripe was welded to Meosian Scythian platform by the consequence of the closing of Balkan - Caucasian Hercynian Ocean.

Variscan - Eocimmerian suturing episode, is know a long the Serbo Macedonian-Southern Pontian-Artvin - Karasaklı - Talesh orogeny belt. Fusion of-the Paleogonian . Anatolian . Iran platform to Rhodope _ Pontide - Transcaucasian stripe is result of the demise of Paleo Tethyan.

Cimmerian suturing episode is related to early compressional events in Alpine system. Circum Rhodope-Eastern Thracian - Strandja . evedid disappearing of the Lower Jurassic oceanic trough.

Austriac suturing episode is consequence of the closure of Upper Jurassic - Lower cretaceous oceanic trough. Austriac suture belt is located a long the Severin - Trojan belt; Circum Rhodop -' Strandja _ Northern Pontian - Southern slope Cimmerian suture.

Alpine suturing episode is recorded a long the Vardar _ İzmir - Ankara - Erzincan; Sevan _ Akera - Quradagh Guleman . Ispendere and Zagros suture belt of Neotethyan.

Laramide suturing episode is related to closure of the Tımok - Srednagora - Northern Pontian - Adjora-Trialet - Talesh - South Caspian rift through rift through which was generated as retro arc extensional basin of the Continental margin arc of Northern branches of Neotethyan and was transformed to retro arc thrust belt, during the Laramide orogen.